

Prima instanță - Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. : A. Bologan)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎN C H E I E R E

3 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Beț Mihail,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bulat Anatolie
împotriva lui Beț Mihail cu privire la repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2019 prin care s-a
respins apelul declarat Beț Mihail și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Criuleni,
sediul Central din 22 august 2019,

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2019, Bulat Anatolie s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere
de chemare în judecată împotriva lui Beț Mihail cu privire la repararea prejudiciului
moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a menționat că, la 28 octombrie
2012 în timpul traversării frontierei, a fost informat de către inspectorul vamal
precum că are interdicția de a intra cu automobilul pe teritoriul Republicii Moldova
deoarece, la 3 februarie 2011 a introdus un autoturism de model "Mercedes" cu
numere de înmatriculare din Marea Britanie, T604MLE, fără a trece procedura de
devamare în termenul stabilit, iar colaboratorii Serviciului Vamal îl amenințau că pe
viitor nu-i vor permite trecerea frontierei de stat.

La 21 februarie 2013 a depus o plângere privind intentarea unui dosar penal în
privința persoanelor vinovate de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 260⁵ Cod
penal.

La 22 mai 2013 a fost emisă ordonanța privind începerea urmăririi penale pe
faptul introducerii ilegale a datelor informatice referitoare la introducerea pe
teritoriul RM de către Bulat Anatolie a automobilului de model "Mercedes" cu
numere de înmatriculare din Marea Britanie, T604MLE.

Ulterior, prin ordonanța din 18 noiembrie 2013 de către organul de urmărire
penală a fost recunoscut în calitate de parte vătămată.

Reclamantul a indicat că, în cadrul urmăririi penale s-a stabilit că, la 3
februarie 2011, în intervalul orelor 10:00 – 20:36 minute, Beț Mihail care a activat
în calitate de inspector al Biroului Vamal Chișinău, cu scopul de a introduce

consecințe juridice, a introdus ilegal informații false în sistemul informațional al Serviciului Vamal, precum că Bulat Anatolie ar fi introdus la 11 februarie 2011 un automobil de model "Mercedes" cu numere de înmatriculare din Marea Britanie, T604MLE.

Astfel, la 14 februarie 2018 Beț Mihail a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 260⁵ Cod penal.

La 20 aprilie 2018 urmărirea penală a fost suspendată, din motiv că învinuitul Beț Mihail a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală iar locul aflării nu era posibil de stabilit.

Prin ordonanța Procuraturii raionului Criuleni din 30 octombrie 2018 a fost încetată urmărirea penală în privința învinuitului Beț Mihail, care a activat ca inspector al Biroului Vamal Chișinău a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, intervenind termenul de prescripție de tragere la răspundere.

Susține că despre ordonanța de încetare a urmăririi penale în privința lui Beț Mihail a aflat în luna aprilie 2019, când a făcut cunoștință cu materialele dosarului penal.

Invocă faptul că, în virtutea circumstanțelor menționate, urmare a acțiunilor ilegale întreprinse de Beț Mihail, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, în susținerea pretenției invocând că suspiciunile care planau asupra sa privind săvârșirea infracțiunii, i-a creat dificultăți an de an, când avea deplasări peste hotarele țării, atât personale cât și profesionale în calitate de administrator al companiei de transport S.R.L. "Trans Ager", a cărui fondator este, în urma cazului fiind chestionat de colaboratorii Serviciului Vamal privind infracțiunea dată (care de fapt nu a comis-o).

Chiar dacă explica ofițerilor de frontieră că de fapt nu el a comis fapta, au fost cazuri când nu i s-a permis să traverseze frontiera de stat, fiind pus în situația de a se întoarce înapoi de la vamă.

Corespunzător susține că, în circumstanțele menționate, i-au fost create suferințe psihice, argumentare prin starea de disconfort, exprimată în primul rând prin lezarea onoarei lui ca și cetățean, cât și fiindu-i lezată prin acest caz și reputația profesională, or la caz, susține că urmărirea penală a durat 5 ani de zile.

Reclamantul a reiterat că prin infracțiunea comisă de Beț Mihail, i-a fost cauzat un prejudiciu moral considerabil.

Astfel, solicită încasarea de la Beț Mihail a sumei de 30 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 22 august 2019, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Beț Mihail în beneficiul lui Bulat Anatolie, suma în mărime de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest pretențiile din acțiune au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat de la Beț Mihail, în beneficiul lui Bulat Anatolie, suma de 100 (una sută) lei –cu titlu de cheltuieli judiciare.

S-a încasat de la Beț Mihail, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 200 (două sută) lei – cu titlu de taxă de stat.

Pentru a hotărî astfel, instanța a conchis că, reclamantul a făcut dovada întrunirii cumulative a elementelor nominalizate ce determinată răspunderea

delictuală civilă a pârâtului. Prin acțiunile lui Beț Mihai reclamantului i-a fost cauzat un prejudiciu moral. În urma intentării cauzei penale a fost chestionat de nenumărate ori de către ofițerii de frontieră, urmărirea penală inițial fiind pornită pe numele lui Bulat Anatolie. Astfel, fiindu-i create stări de jenă, disconfort, inclusiv lezarea onoarei și demnității de cetățean în situațiile când acesta era nevoit să traverseze frontiera de stat, timp de 5 ani cât a durat urmărirea penală.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 7 septembrie 2019, Beț Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Criuleni, sediul Central din 22 august 2019 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2019 a fost respins apelul declarat de Beț Mihail și menținută hotărârea Judecătorei Criuleni, sediul Central din 22 august 2019.

La 16 martie 2020, Beț Mihail, reprezentat de avocatul Beruceașvili Andrei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2019 și a hotărârii Judecătorei Criuleni, sediul Central din 22 august 2019, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii

În motivare a invocat că, nu este cu soluția instanțelor ierarhic inferioare. Examinând cauza instanțele au aplicat o lege care nu trebuia aplicată. Decizia instanței de apel nu este motivată, concluziile trase sunt eronate, reclamantul nu a prezentat nici o probă care să demonstreze faptul chestionării de nenumărate ori a intimatului. La materialele cauzei penale fiind doar un proces-verbal de interogare a intimatului la 18 noiembrie 2013.

Beț Mihail a invocat că, nu poartă răspundere pentru durata excesivă a procedurilor penale. Respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar în cazul în care Bulat Anatolie considera că drepturile lui au fost încălcate prin durata excesivă a procedurilor penale, atunci ultimul urma să depună acțiunea în temeiul Legii Nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Recurentul a indicat că a fost tras răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.260⁵ Cod penal, infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor informatice și infracțiunilor din domeniul telecomunicațiilor, adică obiectul nemijlocit a infracțiunii nu au fost drepturile și interesele legale ale intimatului Bulat Anatolie. Infracțiunea a fost comisă de recurent în momentul când el a activat în calitate de inspector al Biroului Vamal Chișinău, adică dacă vre-un prejudiciu a fost cauzat intimatului, atunci urma să fie încasat din contul angajatorului Biroului Vamal Chișinău și numai ulterior în ordine de regres din contul său.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 decembrie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recurentul a indicat că cu decizia motivată a instanței de apel a făcut cunoștință la 19 ianuarie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 16 martie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 6 aprilie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 9 aprilie 2020 (f. d.127-128)

La 4 mai 2020 Bulat Anatolie a depus referință invocând că instanța de apel a examinat cauza obiectiv, multilateral și sub toate aspectele, aplicând corect normele de drept material și procesual. De asemenea, recursul depus de Beț Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. A pledat pentru respingerea acestuia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Beț Mihail, reprezentat de avocatul Beruceașvili Andrei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Beț Mihail, reprezentat de avocatul Beruceașvili Andrei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru